U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Lenky Matyášové a soudců Mgr. Jany Brothánkové a Mgr. Ondřeje Mrákoty v právní věci žalobce: **A. K.,** zast. Michalem Benčokem, advokátem se sídlem Na Poříčním právu 1914/6, Praha 2, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 3, Praha 7, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové 26. 9. 2016, č. j. 29 Az 49/2015 - 42,

takto:

I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.

II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

Odůvodnění:

Rozhodnutím ze dne 7. 10. 2015, č. j. OAM-52/LE-BE02-K01-2015, žalovaný žalobci (dále „stěžovatel“) neudělil mezinárodní ochranu podle § 12, § 13, § 14, § 14a §14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu (dále „zákon o azylu“).

Žalovaný vycházel z tvrzení samotného stěžovatele, který v opakované žádosti ze dne 20. 3. 2015 uvedl, že je pravoslavného vyznání, nebyl nikdy členem žádné politické strany ani organizace, nikdy se politicky neangažoval, na vojnu nebyl povolán; neuvedl, že by měl jakékoliv potíže s uplatňováním politických práv a svobod. Do r. 2007 žil v L. ve Lvovské oblasti, od té doby žije v ČR. Z Ukrajiny vycestoval za prací a z rodinných důvodů, o azyl žádá kvůli situaci na Ukrajině, nechce se tam vracet. Do r. 2009 zde měl pracovní vízum, poté tu pobýval do prosince 2012 nelegálně. Měl výjezdní vízum, ale nechce odjet, neměl by na Ukrajině kde bydlet. Při pohovoru dne 23. 4. 2015 sdělil, že nebyl spokojen s průběhem řízení v r. 2014 v Z., tehdy byl ještě na Ukrajině mír. Nyní mu tam hrozí smrt, jeho strýc má v Doněcku firmu ALMAR, kde má stěžovatel podíl, strýci posílal peníze. Kamarád pracuje v Oděské oblasti pro Nový sektor, od něho se asi dozvěděli, že stěžovatel spolupracuje se svým strýcem, matka mu sdělila, že u nich doma byli asi v září 2014 lidé z Pravého sektoru a ptali se po něm; matka jim dala telefon a oni

mu volali, vyhrožovali, že ho zabijí. Strýcova firma se zabývá stavbou srubů, strýc pomáhá Doněcké národní republice.

Žalovaný dospěl k závěru, že s tvrzenými důvody stěžovateli zemi původu žádné azylově relevantní nebezpečí nehrozí, a to ani v případě povolání do armády. Snaha se narukování vyhnout není důvodem k udělení mezinárodní ochrany, zejména pokud se tato povinnost týká všech obyvatel země bez ohledu na jejich rasu, národnost, náboženství či politické přesvědčení; branná povinnost je zcela legitimní občanskou povinností, kterou uznává i Úmluva o právním postavení uprchlíků, Mezinárodní pakt o občanských a politických právech, Úmluva o ochraně lidských práv a základních svobod.

Krajský soud názoru žalovaného přisvědčil a žalobu proti rozhodnutí žalovaného zamítl.

V kasační stížnosti stěžovatel nesouhlasí se závěrem krajského soudu, že není vystaven pronásledování z důvodů uvedených v § 12 zákona o azylu a že problémy spojené s nebezpečným vyhrožováním neznámými osobami nemají vliv na posouzení věci. Pokud žalovaný a soud poukazují na účelovost podané žádosti z důvodu legalizace pobytu na území CR, nemají tyto skutečnosti přímou souvislost s důvody pro udělení azylu dle § 12 zákona o azylu.

Stěžovatel tvrdí, že v průběhu azylového řízení nebyl zjištěn úplně a správně přesný stav věci, správní orgán nedostatečně objasnil důvody, které ho vedly k vydání rozhodnutí, čímž porušil § 68 správního řádu; žalovaný rovněž nezvážil možnost udělení humanitárního azylu; důkazy, které si soud opatřil, byly neúplné a zakládaly se pouze na dokladech ve správním spise. Napadená rozhodnutí dle stěžovatele vycházela z nesprávného právního výkladu § 14 zákona o azylu; soud nedostatečně přihlédl zejména k soustavnému porušování lidských práv na Ukrajině a neschopnost orgánů Ukrajiny ochránit své občany před kriminálními živly a mafiány, které se nyní představují jako politické či vlastenecké struktury, viz Pravý sektor, prapor AZOV atd. Stěžovatel poukazuje na to, že ve Lvovské oblasti, kterou uvádí správní orgán i soud jako bezpečnou, žil pouze od roku 2001 do r. 2007; předtím žil v Oděské oblasti, kde je bezpečnostní situace zcela jiná, i když ve Lvovské oblasti jsou právě ti nejvíce nebezpeční nacionalisté.

Stěžovatel je přesvědčen, že jeho nárok na udělení azylu lze podřadit pod § 14 zákon o azylu, neboť má neustálé obavy o svůj život, zdraví a psychiku z důvodu nepředvídatelného chování a fyzického násilí ze strany pochopů Pravého sektoru.

Stěžovatel požaduje, aby Nejvyšší správní soud napadený rozsudek krajského soudu zrušil a vrátil mu věc k dalšímu řízení.

Žalovaný se ke kasační stížnosti nevyjádřil.

Nejvyšší správní soud, po konstatování přípustnosti kasační stížnosti, se ve smyslu ust. § 104a s. ř. s. zabýval otázkou, zda kasační stížnost svým významem podstatně přesahuje vlastní zájmy stěžovatele. Pokud by totiž tomu tak nebylo, musela by být podle citovaného ustanovení odmítnuta jako nepřijatelná.

Nejvyšší správní soud v této souvislosti předně poznamenává, že usnesení, jímž Nejvyšší správní soud kasační stížnost pro nepřijatelnost odmítá, nemusí být dle § 104a odst. 3 s. ř. s. odůvodněno. Přesto však Nejvyšší správní soud uvádí následující.

Přesahem vlastních zájmů stěžovatele (který ve věcech azylu jedině vede k meritornímu projednání kasační stížnosti) je jen natolik zásadní a intenzivní situace, v níž je – kromě ochrany veřejného subjektivního práva jednotlivce – pro Nejvyšší správní soud též nezbytné vyslovit právní názor k určitému typu případů či právních otázek. To prakticky znamená, že přesah vlastních zájmů stěžovatele je dán jen v případě rozpoznatelného dopadu řešené právní otázky nad rámec konkrétního případu. Primárním úkolem Nejvyššího správního soudu v tomto řízení je proto nejen ochrana individuálních veřejných subjektivních práv, nýbrž také výklad právního řádu a sjednocování rozhodovací činnosti krajských soudů.

Institut nepřijatelnosti a jeho dopady do soudního řízení správního Nejvyšší správní soud podrobně vyložil v usnesení ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006 - 39, č. 933/2006 Sb. NSS, v němž interpretoval neurčitý právní pojem „*přesah vlastních zájmů stěžovatele*“. O přijatelnou kasační stížnost se dle výše citovaného rozhodnutí může jednat v následujících typových případech: (1) kasační stížnost se dotýká právních otázek, které dosud nebyly vůbec či nebyly plně řešeny judikaturou Nejvyššího správního soudu; (2) kasační stížnost se týká právních otázek, které jsou dosavadní judikaturou řešeny rozdílně; (3) kasační stížnost bude přijatelná pro potřebu učinit judikaturní odklon; (4) pokud by bylo v napadeném rozhodnutí krajského soudu shledáno zásadní pochybení, které mohlo mít dopad do hmotně právního postavení stěžovatele.

Nejvyšší správní soud neshledal, že by v nyní projednávané věci byl dán některý z důvodů pro přijetí kasační stížnosti k věcnému projednání, neboť kasační stížnost svým významem podstatně vlastní zájmy stěžovatele nepřesahuje. Posuzovaná věc se netýká právních otázek, které dosud nebyly řešeny judikaturou Nejvyššího správního soudu, ani těch, které jsou judikaturou řešeny rozdílně, přičemž nebyl shledán důvod pro judikatorní odklon. Nejvyšší správní soud neshledal ani zásadní pochybení krajského soudu, ať už v podobě nerespektování ustálené a jasné soudní judikatury, či ve formě hrubého pochybení při výkladu hmotného nebo procesního práva.

Nejvyšší správní soud především podotýká, že již opakovaně zaujal stanovisko k případům, kdy cizinec nevyužije vnitrostátní ochrany v zemi původu proti tvrzenému bezpráví a pak se domáhá mezinárodní ochrany v zemi, kde požádal u udělení mezinárodní ochrany. Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 27. 6. 2005, sp. zn. 4 Azs 395/2004, dostupném na www.nssoud.cz, vyslovil, že: „*Obecné tvrzení o pronásledování, bez prokázání existence takového pronásledování za situace, kdy se stěžovatel účinně neobrátil se svými problémy na domovské orgány, nelze podřadit pod zákonem vymezené důvody udělení azylu*“. Stejný právní názor zaujal i v rozsudku ze dne 10. 2. 2006, sp. zn. 4 Azs 129/2005, dostupném na www.nssoud.cz.

K otázce aktuálního stavu ozbrojeného konfliktu na Ukrajině se Nejvyšší správní soud vyjadřoval již rovněž několikrát. Lze odkázat například na rozsudky ze dne

18. 3. 2015, č. j. 3 Azs 237/2014 - 25, či ze dne 31. 3. 2015, č. j. 4 Azs 15/2015 - 28. V rozsudku ze dne 15. 1. 2015, č. j. 7 Azs 265/2014 - 17, pak uvedl: *„[n]a Ukrajině nelze ani dříve, ani v současné době klasifikovat situaci jako „totální konflikt", neboť probíhající ozbrojený konflikt nedosahuje takové intenzity, že by každý civilista z důvodu své přítomnosti na území Ukrajiny byl vystaven reálnému nebezpečí vážné újmy. Nutno upozornit, že se jedná o konflikt izolovaný pouze na východní části Ukrajiny, přičemž jeho intenzita i v dotčených oblastech výrazně kolísá."* Uvedené platí i nadále.

Nejvyšší správní soud opakovaně judikoval, že azyl z humanitárních důvodů lze udělit pouze v případě hodném zvláštního zřetele. Není na něj právní nárok a posouzení důvodů žadatele je otázkou správního uvážení správního orgánu. V otázkách přezkumu správního rozhodnutí, které je ovládáno zásadami správního uvážení, zákon vytváří kriteria, podle nichž a v jejichž rámci se může uskutečnit volba, včetně výběru a zjišťování těch skutečností konkrétního případu, které nejsou správní normou předpokládány, ale uvážením správního orgánu jsou uznány za potřebné pro volbu jeho rozhodnutí. Samotné správní rozhodnutí podléhá přezkumu soudu pouze v tom směru, zda nevybočilo z mezí a hledisek stanovených zákonem, zda je v souladu s pravidly logického usuzování a zda premisy takového úsudku byly zjištěny řádným procesním postupem. Za splnění těchto předpokladů není soud oprávněn z týchž skutečností dovozovat jiné nebo přímo opačné závěry. Lze odkázat např. na rozsudky č. j. 5 Azs 47/2003 – 48, ze dne 22. 1. 2004, č. j. 5 Azs 105/2004 – 72, ze dne 19. 7. 2004, č. j. 60/2004 – 52, ze dne 19. 5. 2004, č. j. 2 Azs 8/2004 – 455, ze dne 11. 3. 2004. Žalovaný v případě stěžovatele rozhodl způsobem, který mu azylový zákon umožňuje, a učinil tak v řízení, ohledně něhož nezjistil Nejvyšší správní soud žádné závažné vady. Na tomto zjištění musí soudní přezkum správního rozhodnutí založeného na výkladu neurčitého právního pojmu a správním uvážení z důvodů shora uvedených ustát. Pokud k závěrům ohledně mezí soudního přezkumu rozhodnutí o neudělení humanitárního azylu dospěl i krajský soud, Nejvyšší správní soud neshledal naplnění stěžovateli označeného důvodu kasační stížnosti, resp. důvodu pro její přijatelnost.

Nejvyšší správní soud konstatuje, že ustálená a vnitřně jednotná judikatura Nejvyššího správního soudu poskytuje dostatečnou odpověď na všechny námitky podávané v kasační stížnosti a krajský soud při svém rozhodování postupoval ve smyslu této judikatury. Nejvyšší správní soud neshledal ani žádné další důvody pro přijetí kasační stížnosti k věcnému projednání. Za těchto okolností konstatuje, že kasační stížnost svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele

Nejvyšší správní soud proto kasační stížnost podle § 104a s. ř. s. odmítl pro nepřijatelnost.

O nákladech řízení soud rozhodl v souladu s § 60 odst. 3 ve spojení s § 120 s. ř. s; žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení v případě, kdy byla kasační stížnost odmítnuta.

P o u č e n í : Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

pokračování

V Brně dne 24. listopadu 2016

JUDr. Lenka Matyášová
předsedkyně senátu